

**Metodyka pobierania prób materiału szkółkarskiego na obecność
roztocza truskawkowego *Phytonemus pallidus***

Rośliny testowane: **Poziomka – *Fragaria* L., Truskawka – *Fragaria* ×
ananassa D.**

Objawy uszkodzeń

Samice zimują w pochwach liściowych. Wiosną, przy temperaturze 8-10° C rozpoczynają żerowanie. Jedna samica składa przeciętnie około 40 jaj w zwinięte jeszcze liście. Zależnie od warunków termicznych, rozwój jaja trwa od 5 dni do 3 tygodni, a larwy kilkanaście dni. Optymalna temperatura dla rozwoju to około 20°C i wilgotność powietrza 80-90%. W zależności od warunków pogodowych, w sezonie może rozwijać się od 4 do 5 pokoleń roztocza. Od końca sierpnia samice schodzą na zimowanie.

Ciało samicy owalne, długości 0,2-0,28 mm, błyszczące, białawe lub słomkowożółte. Zimujące samice są ciemniejsze. Samiec nieco mniejszy o długości 0,15-0,2 mm. Jajo jest owalne, błyszczące, o wymiarach 0,12x0,07 mm. Larwa jest owalna, błyszcząca, biaława, długości do 0,2 mm. Uszkodzone rośliny są skąłowaciłe, zahamowane we wzroście. Najmłodsze listki słabo rosną, są drobne, pomarszczone, jaśniej zabarwione, na krótkich ogonkach liściowych. Z silnie uszkodzonych kwiatów i zawiązków nie powstają owoce. Przy mniejszym nasileniu występowania roztocza owoce drobniejają, są twarde, słabo wybarwione i kwaśne.

Na plantacjach matecznych występuje redukcja ilości rozłogów. Szkodnik jest przenoszony jest na nowe plantacje wraz z sadzonkami.

1. Termin pobierania prób

- Przed kwitnieniem i po kwitnieniu

2. Sposób pobierania prób

- Pobrać 4 próby po 10-25 najmłodszych zwiniętych jeszcze liści (sprawdzić pod binokulem lub lupą) na obecność stadiów ruchomych roztocza.
- W przypadku wątpliwości, zaznaczyć podejrzaną roślinę i pobrać próby do analizy laboratoryjnej.
- Próbę należy przekazać do laboratorium celem potwierdzenia lub zaprzeczenia występowania roztocza.
- Próba powinna pochodzić z jednej rośliny, oznakowanej w sposób pozwalający na identyfikację.
- Próbę z określonej rośliny należy umieścić w osobnej torbie foliowej i szczelnie zamknąć, aby zabezpieczyć materiał roślinny przed wyschnięciem.
- Na czas transportu, próby należy zabezpieczyć przed nagrzewaniem przez zacienienie. W przypadku temperatur przekraczających 25°C, zaleca się umieszczenie prób w tzw. lodówce turystycznej, pojemniku styropianowym z wkładem chłodzącym.

3. Warunki przechowywania prób

- Próby należy przechowywać w lodówce lub w innym chłodnym, zacienionym miejscu o temperaturze poniżej 4-10°C, do momentu dostarczenia ich do laboratorium, jednak nie dłużej niż 2-3 dni od momentu pobrania próby.

4. Karta informacyjna

Do każdej próby dołączyć należy kartę informacyjną z danymi (Tabela 1)

- Kartę informacyjną należy umieścić w oddzielnej torebce, aby nie zamokła i włożyć ją do torby z pobraną próbą.
- Pobrane próby przekazać do badań laboratoryjnych załączając także „Zlecenie na wykonanie badań laboratoryjnych”.
- Formularz zlecenia można pobrać ze strony internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (www.piorin.gov.pl).

Tabela 1. Karta informacyjna do pobranej próby.

Data pobrania próby (dd mm rrrr)	
Dane producenta: • imię i nazwisko • adres kontaktowy • telefon • e-mail	
Adres plantacji	
Oznaczenie pola/kwaterny z mapką (podanie współrzędnych GPS dla poszczególnych pól).	
Rodzaj uprawy/gatunek	
Inne informacje	

Opracowanie: dr Wojciech Warabieda, e-mail: Wojciech.warabieda@inhort.pl